

Ing. Darina KESELYOVÁ

HLAVNÝ KONTROLÓR MESTA NITRY

ÚHK – 9/2017-pet.

Nitra, dňa 3.11.2017

Vec: Oznámenie o výsledku prešetrenia petície

V centrálnej evidencii petícií bola dňa 6.10.2017 pod č. 9/2017-pet. zaevidovaná petícia obyvateľov Roľníckej ulice v Nitre a príľahlých ulíc v mestskej časti Dolné Krškany, ktorí petíciou žiadajú, aby všetkými možnými prostriedkami, ktoré mesto má ako samosprávny subjekt k dispozícii, bola zabezpečená ochrana práva na slušný život obyvateľov v tejto mestskej časti a z dôvodu prevencie vzniku nebezpečných situácií žiadajú o zabezpečenie systémových preventívnych opatrení, ktoré prispievajú k zlepšeniu situácie a pokojnejšiemu spoluzitiu osôb bývajúcich v tejto lokalite. Petícia bola podaná na 8 petičných hárkoch a podpísalo ju spolu 115 obyvateľov.

Po vyžiadaní si stanoviska k predloženej petícii od Mestskej polície v Nitre a od Výboru mestskej časti č. 1 – Dolné Krškany a Horné Krškany oznamujem nasledovné:

Mestská polícia vo svojom vyjadrení uviedla, že z hľadiska plnenia základných úloh a výkonu zákonných oprávnení mestskej polície nie je jasné čoho presne sa občania výrokom „...všetkými možnými prostriedkami bola zabezpečená ochrana na slušný život...“ v petícii domáhajú. Ak má mestská polícia občanom pomôcť riešiť problém realizovaním nejakého opatrenia, musí presne vedieť zdefinovať, o aký problém sa jedná. Nielen mestská polícia, ale všetky inštitúcie v štátnej a verejnej správe môžu svoje oprávnenia vykonávať iba v takom rozsahu a takým spôsobom ako im dovoľujú alebo nariaďujú príslušné zákony. Pri poznaní príslušných právnych noriem musím konštatovať, že ani jedna z nich exaktne nedefinuje termín „slušný život“. Z tejto konštatácie vyplýva problém, čo presne má byť predmetom zákonom chráneného záujmu občanov v podpísanej petícii, a ktorý je v zmysle vecne príslušných právnych noriem možné ochraňovať a vynútiť i za použitia rôznych druhov sankcií. Z tohto dôvodu je problematické navrhovať žiadané systémové preventívne opatrenia. Na inom mieste v petícii je možné dozvedieť sa, že v uvedenej lokalite dochádza ku „...krádežiam, vandalizmu, obťažovaniu obyvateľov žobrajúcimi deťmi, rušeniu nočného pokoja a už aj k fyzickému napadnutiu...“ ak už tieto protispoločenské javy, podľa znenia v petícii nastali, preventívne opatrenia nemajú opodstatnenie a logicky ani účinok. Tieto javy je potrebné objasniť a páchatel'ov potrestať. Na to aby príslušné inštitúcie (orgány činné v trestnom konaní, mestská polícia, príslušné útvary mestského úradu, životného prostredia, stavebného úradu, sociálnej kurately a mnohé iné) mohli konať, je potrebné, aby táto protispoločenská činnosť bola nahlásená, aby občania aktívne uplatňovali svoje práva napríklad svedeckou výpoveďou, bez ktorej veľakrát spomenuté inštitúcie zákonným spôsobom objektívne nemôžu rozhodnúť.

Nielen z pohľadu oprávnení mestskej polície, ale aj iných inštitúcií, je problematické prísť k informáciám o každej spomenutej prebiehajúcej protispoločenskej činnosti riadnou hliadkovou činnosťou alebo iným vlastným zistením. Znalosti z policajnej praxe jasne ukazujú, že počas kontrolnej a hliadkovej činnosti veľká časť protispoločenskej činnosti páchatel'ov dočasne prestáva a pokračuje neskôr, keď sa hliadky presúvajú do iných ulíc mesta. Je zrejme pochopiteľné, že z personálneho hľadiska nie je možné postaviť hliadky na každú ulicu 24 hodín denne a sedem dní v týždni.

V petícii občania poukazujú na „...neustále zhoršovanie životného prostredia ukladaním odpadu vo dvoroch a častým spaľovaním rôznych plastov a nekvalitného odpadového dreva...“ Z uvedeného nie je zjavné o aký druh odpadu sa jedná. Pôvodca skládky alebo

majiteľ pozemku, na ktorom sa skládka nachádza, čo je v tomto prípade pravdepodobne tá istá osoba, je povinný odpad zneškodniť riadnym spôsobom v súlade so zákonom o odpadoch. Bez súdneho povolenia alebo povolenia vlastníka pozemku nie je žiadny orgán oprávnený vstúpiť na pozemok a vykonávať na ňom akékoľvek úkony, iba v prípade, že vznikne dôvodná obava, že je ohrozený život, vážne ohrozené zdravie alebo hrozí závažná škoda na majetku. V prípade spaľovania je potrebné takúto vec bezodkladne nahlásiť policajnému zboru alebo mestskej polícii, ktorí majú oprávnenie vo veci ďalej konať, uvedenú činnosť prikážu ukončiť a páchatel'ovi priestupku uložia na mieste blokovú pokutu, prípadne vec postúpia na príslušný správny orgán. Ak je nezákonné spaľovanie nahlásené ex post, je potrebné, aby oznamovateľ aktívne spolupracoval a podal vysvetlenie k nahlásenému skutku orgánom objasňujúcim tento skutok. Pri bezodkladnom nahlásení takejto činnosti je šanca, že hliadka príde na miesto ešte počas nezákonného konania páchatel'a a riešenie priestupku je rýchlejšie, jednoduchšie a objektívnejšie je i uloženie prípadnej sankcie.

V prípade nepovolených stavieb, pri ktorých je podozrenie, že sú postavené bez stavebného povolenia alebo v rozpore so stavebným povolením je potrebné konkrétnu vec nahlásiť kompetentným orgánom. V tomto prípade miestne príslušnému stavebnému úradu alebo štátnemu stavebnému dohľadu, ktorí sa budú s oznámením zaoberať a predmetnú vec skúmať a preverovať v zmysle zákona o územnom plánovaní a stavebnom poriadku.

Z hľadiska zákonných opatrení, personálnych či materiálno-technických možností Mestská polícia v Nitre navrhla nasledujúce opatrenia:

- Zvýšená frekvencia hliadkovania v predmetnej lokalite. Toto opatrenie je v súčasnosti už realizované, nie je však možné realizovať ho na úkor zníženia bezpečnosti iných obyvateľov mesta a navyše je tu dlhodobý problém personálneho zabezpečenia.
- Nainštalovanie stálej alebo prenosnej kamery na miesto s najväčším kriminogénnym faktorom v predmetnej lokalite. V zmysle zákona č. 122/2013 Z.z. o ochrane osobných údajov je prevádzkovateľ kamerového systému oprávnený monitorovať priestor prístupný verejnosti a zároveň je povinný zabezpečiť, aby sa spracúvali len také osobné údaje, ktoré svojim rozsahom a obsahom zodpovedajú účelu ich spracúvania a sú nevyhnutné na jeho dosiahnutie. Nie je prípustné nainštalovať kamerový systém spôsobom, ktorým by dochádzalo k neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobných údajov a súkromia dotknutých fyzických osôb. Zjednodušenú povedané, nie je možné nainštalovať a prevádzkovať kamerový systém tak, že vizuálny rádius kamier bude monitorovať súkromný pozemok, dvor záhradu alebo bude nasmerovaný do okien súkromných nehnuteľností. Prevádzkovanie kamerového systému podlieha zákonnej regulácii a dozoru Úradu na ochranu osobných údajov SR. Nakoľko viacero protispoločenskej činnosti opisovanej v petícii prichádza v súkromných priestoroch, kamerový systém by bol v niektorých situáciách neefektívny. Rovnako by bol neefektívny v prípade, ak kamera ktorá je v automatickom monitorovacom móde, nezachytí prebiehajúcu protispoločenskú činnosť od začiatku do konca, prípadne sú nepriaznivé poveternostné podmienky (hmla, dážď, tma...).

Z aspektu zákonných opatrení, personálnych či materiálno-technických možností Mestského úradu v Nitre, ÚHK navrhol nasledujúce opatrenia a oboznámil o nich príslušné odbory MsÚ:

- Vykonanie kontrol na plnenie prihlasovacích povinností na trvalý alebo prechodný pobyt obyvateľov a následná evidencia osôb, ktoré na území mesta bývajú v zmysle zákona č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky.

- Vykonanie kontrol na plnenie povinnosti zákonného nakladania s odpadom v danej lokalite v zmysle zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zabezpečenie technických prostriedkov na likvidáciu odpadu a v prípade zistených porušení ukládanie a vymáhanie uložených sankcií.
- Vykonanie kontrol a štátneho stavebného dohľadu v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v z.n.p..
- V prípadoch zobrazujúcich detí do prijatých opatrení zapojiť v aktívnej spolupráci Oddelenie sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately Úradu práce sociálnych vecí a rodiny v Nitre.

Eliminovať nežiaduci stav vo Vašej lokalite je možné riešiť len aktívnou spoluprácou predovšetkým Vás občanov bývajúcich a to s inštitúciami (orgány činné v trestnom konaní, mestská polícia, príslušné odbory mestského úradu – odbor životného prostredia a komunálnych činností, odbor stavebného poriadku, odbor sociálnych služieb a iné), ktoré majú kompetencie na riešenia rôznych nežiaducich činností a protispoločenských aktivít.

V zmysle princípu **subsidiarity a využitia vlastných možností dotknutých obyvateľov v predmetnej lokalite** je možné navrhnúť tiež nasledujúce opatrenia:

- Bezodkladné nahlasovanie protispoločenskej činnosti príslušným orgánom a následná ochota spolupracovať s nimi.
- Zriadenie tzv. „Susedských hliadok“, ktoré plnia funkciu oznamovacieho inštitútu z radov občanov bývajúcich v predmetnej lokalite. Rovnaké a podobné projekty sa výrazne osvedčili aj v iných mestách či štátoch.
- Protispoločenskú činnosť neriešiť vlastnými prostriedkami alebo vlastnou činnosťou z dôvodu prevencie eskalovania susedských konfliktov, ktoré môže vyústiť do otvorenej agresie jednej alebo druhej strany.
- Kvalitnejšie zabezpečenie vlastného majetku pred krádežou rôznymi mechanickými, elektrickými alebo inými prostriedkami.

Svoje požiadavky a návrhy na opatrenia si môžete uplatňovať aj prostredníctvom VMČ č. 1 – Dolné Krškany, Horné Krškany, ktoré podľa svojich priorít môže navrhnúť aj schválenie finančných prostriedkov na konkrétny účel, pričom konečné schválenie finančných prostriedkov na jednotlivé akcie je v právomoci poslancov mestského zastupiteľstva.

Týmto považujem Vašu petíciu za vybavenú.

S odpoveďou na petíciu prosím v rámci Vašich možností oboznámiť aj ostatných občanov podpísaných pod petíciou. Zároveň Vám oznamujem, že výsledok vybavenia petície bude zverejnený v súlade so zákonom č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v znení zmien, § 5 ods. (7) aj na webovom sídle Mesta Nitra - www.nitra.sk.

S pozdravom

Ing. Darina Keselyová, v.r.
hlavný kontrolór mesta Nity